

toverspreuk en tegenspraak

liedrecital

16 juli 2021, 20:00

In het Koorenhuis, Prinsegracht 27, Den Haag

Robert Schumann - Fünf Lieder op. 40

Alban Berg - Sieben frühe Lieder

Ned Rorem - diverse liederen

Bart Visman - zeven levensliederen en een aanslag

Marijke Groenendaal, sopraan

Jacob Engel, piano

Entree € 20 (studenten en jeugd tot 18 jaar € 12,50)

Toegang alleen na reservering via

duo@engelgroenendaal.nl

www.engelgroenendaal.nl

toverspreuk en tegenspraak

“de auto’s staan uit
de boot hoor je nauwelijks
de brug zelf al helemaal niet
en ze staan daar ook alleen
de zwijgende fietsers bij de ophaalbrug”

Eén van de poëtische observaties van herkenbare situaties en belevenissen in het dagelijks leven: Marc Pantus dichtte ze en Bart Visman zette ze op muziek in "zeven levensliederen en een aanslag" (2018). We brengen ze in een contrastrijk recital met bundels liederen van vier componisten. De titel van één van de levensliederen, "toverspreuk en tegenspraak", leent zich dan ook goed als titel voor dit concert.

Een groter contrast met *Sieben frühe Lieder* (1905-1908) van Alban Berg is nauwelijks denkbaar. Ontstaan in *melting pot* en wereldstad Wenen, waar kunsten en wetenschappen net begonnen waren aan een ongekend vruchtbare en vernieuwende periode, verkennen deze stukken de grenzen van wat er met tonale muziek aan expressiviteit mogelijk is, zoals ook de schilders Gustav Klimt en later Egon Schiele en Arthur Kokoschka dat deden met de figuratieve schilderkunst. Het jonge genie Alban Berg, die les had van Arnold Schönberg, stond, toen nog wel, stevig op de schouders van zijn voorgangers Brahms, Wolf en Debussy. De gedichten onderzoeken transcendente ervaringen van liefde, erotiek en de natuur.

Ned Rorem's stijl is helder, transparant en licht, en mede beïnvloed door Poulenc, Ravel, en jazz. In het boeket liederen (1946-1979), dat wij voor dit recital hebben samengesteld, hebben we voor voldoende contrast gezorgd: zo staat het bespiegelende "What if some little pain" naast "Alleluia", waarvan de tempoaanduiding luidt "Fast and somewhat hysterical".

Robert Schumann koos voor zijn *Fünf Lieder op. 40*, die hij in het formidabel productieve "liederenjaar" 1840 schreef, in eerste instantie voor vier gedichten van Hans Christian Andersen (ja, die van de sprookjes), vertaald door Adelbert von Chamisso, de dichter van *Frauenliebe und -Leben*. De teneur van de gedichten loopt op van bitterzoet tot hartverscheurend. Maar met een lied als *Der Spielmann*, over een violist die (niet als bruidegom) op de bruiloft van zijn geliefde speelt, kun je niet eindigen, moet Schumann gedacht hebben. Daarom voegde hij een vijfde gedicht van Chamisso toe, als contrasterende vrolijke noot.